

VRAAG EN ANTWOORD

=====

VRAAG NR. 16 van Dhr. Johan Mulert, Gent :

Wie was Heinrich WANDT, schrijver van " Etappenleven te Gent " ?
Is er een Duitse versie van dit werk verschenen ?

Het blijkt dat H. Wandt, bij zijn terugkeer in Duitsland na de wapenstilstand van november 1918, heel wat moeilijkheden heeft ondervonden.

VRAAG NR. 17 van Mejuffrouw Rita Dhanens, Gent :

Kan een van onze geachte medeleden mededelen van waar de naam Bagattestraat komt ?

Antwoorden, waarvoor oprechte dank, via het sekretariaat van onze Kring, Rabotstraat, 10 9000 Gent.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 15 van Dhr. Johan Mulert over Jan Cleppe

door Dhr. H. Collumbien :

Cleppe is helemaal geen pseudoniem. Het is de ware naam van de schrijver van " Gênsche Prâot ". De zuster van Jan Cleppe, Sophie, was getrouwd met de Gentse folklorist René Ladrière die vele van onze oudere lezers nog zullen gekend hebben.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 14 van Dhr. H. Collumbien over de " stenen "

in de Onderstraat, door Mejuffrouw J. Somers, Gent :

" Uit een artikel van wijlen de heer Pol Anri verschenen in een dagblad circa 1950 lees ik het volgende :

Aan een deel van de straat werd onlangs de naam Filips Wielant gegeven maar het bordje met de benaming werd vrij spoedig verwijderd en door het vroegere, met Onderstraat vervangen. Filips Wielant (1440-1520) was namelijk een gezaghebbend rechtsgeleerde, raadsheer in de Grote Raad te Mechelen, schrijver van verscheidene werken over burgerlijk en crimineel recht, waardoor hij de grondslag legde van de Vlaamse rechtswetenschap. Hij woonde in de Onderstraat, in het Ser Braemsteen (thans een stedelijke lagere hoofdschool) nevens het Werregarenstraatje. Wij hebben daar de Staatsnormaalschool geweten, vóór zij naar de Hofbouwlaan werd overgebracht. Men trok er zich uit de slag zoals men kon. Er was bijvoorbeeld geen turnzaal. Verschillende keren per week, zelfs 's zondags, na de mis in de hoofdkerk, trokken de normalisten naar de stedelijke turnzaal op de Lindenlei, naast de Nijverheidsschool. Er waren ook geen slaapzalen. Na de avondstudie begaven de leerlingen zich naar een gehuurd huis in de straat, palende aan het Ryhovesteen. Ook daar moesten zij zich wassen, alvorens in hun eigen lokaal te kunnen ontbijten. De Onderstraat verdient meer aandacht dan haar gewoonlijk te beurt valt.

Zij herinnert aan het Ser Braemsteen, aan het straks genoemde Ryhovesteen (rechtover de Serpentstraat) en aan het graaf de Jonghesteen (thans het klooster van de Zusters der Visitatie).

In het Ryhovesteen, dat van de 13de eeuw dagtekent en vrij goed bewaard bleef, woonde omstreeks 1570 de beruchte geuzenhoofdman van de Kethulle, heer van Ryhove."

J.J. Steyaert in de Beschrijving van Gent vernoemt : Het grote gebouw nr. 14 bewoond door burggraaf de Jonghe werd na zijn overlijden een klooster onder de naam van Visitatie van Maria of der Visittandinen.

Naast het klooster, in het gebouw nr.16, is de wezenschool, gezegd der Blauwe Meiskens. Het bestaat, gelijk men ziet, uit twee huizen. Datgene langs de hoek van 't Werregarenstraatje is het oudste en werd reeds ten jare 1362 het steen van Wulfaert Vilain genoemd, naar de naam van de bewoner.

't Serpentstraatje, genoemd naar de herberg 't Serpent, daar rechtover onder het gebouw nr.18. Dit gebouw en de in 1837 aangebouwde huizen op de hoek van 't Blauw Meiskenshuis of het Werregarenstraatje beslaan de plaats van het voordezen Ser Braemsteen, dat Hendrik Tollin, burggraaf van Aalst, in 1424 verkocht aan Jan van de Kethulle, raadsheer van Vlaanderen. Het was daar dat de vermaarde Frans van de Kethulle, heer van Ryhove woonde."

 SPECIAAL STEUNFONDS

+++++

In ons vorig nummer openden wij een Speciaal Steunfonds met het oog op het opvoeren van de kwaliteit en de presentatie van ons blad en teneinde de middelen samen te brengen om andere projekten, een Jaarboek o.a., te kunnen realiseren.

Tot onze spijt moeten we vaststellen dat onze leden, op een paar uitzonderingen na, onze oproep niet beantwoorden.

Wij blijven niettemin rekenen op Uw medewerking !

Op basis van chronologie publiceren we hier de eerste stortingen :

1. GRONDKREDIET VAN BELGIË, Gent	
Direkteur Marcel CAMBIER	1000,-F.
2. Roger TUYTSCHAEVER, Gent	300,-F.

ECHO's...REACTIES...VARIA

=====

1. TENTOONSTELLING :

van 13 juli tot 2 augustus 1972 stelt ons geacht lid JOHN VAN HULLE in de EUROPABANK, Groentenmarkt te Gent zijn tekeningen en akwarellen, Serie " GENTSE FANTASMAGORIEEN " tentoon.

2. Dr. Jozef Scheerder en Lic. Wouter Steenhaut waren laureaten ex-aequo van de Provinciale Prijs voor Geschiedenis 1971.

Dr. J. Scheerder werd bekroond voor zijn studie " Het Wonderjaar te Gent (1566-67) en Lic. W. Steenhaut met zijn proefschrift " De stakingen te Gent van 1872 tot 1902 ".

3. What about Karel Waeri ?

De Gentse volksdichter- en zanger Carolus Franciscus Waeri bijgenaamd " den gentschen Béranger "(1) en met de deknaam " Cies Knoopelincks " werd te Gent op 3 juli 1842 geboren in de Veerstraat waar hij ook overleed op 15 maart 1898. Hij was getrouwd met Sidonia Francisca De Meyer die hem zes kinderen schonk. Zijn ouders waren handgetouwwevers. Zijn vader Piero was een onverbeterlijke dronkaard maar tegelijk een knap vakman die in 1849 leermeester werd in het leer-en weefwerkhuis te Aalter waar de jonge, leergrage Karel ook op school kwam en aanleg bleek te hebben voor muziek. Als veertienjarige kon hij reeds met een blikken fluitje een gans gezelschap amuseren. Toen zijn vader in 1856 ontslag moest nemen als leermeester moest Karel zijn broer Jan, die wever was, vervangen op het getouw in 1858 tot hijzelf de ouderlijke woning ontvluchtte te Aalter en bij zijn peter-ijzerdraaier in de leer ging te Gent. Karel werd nog loopjongen bij een fotograaf, pasteibakker en bakkersgast. Tijdens de Gentse katoencrisis in 1862 ging Karel tezamen met zijn broer Jan, de werkloze wever, op zondagavonden in drankhuizen zingen om het ganse gezin van Jan Waeri boven water te houden. Dit opzet lokte bijval uit. Beiden werden volkszangers, liepen meestal te voet het platteland af en stonden te galmen op kermissen en markten. Karel die zijn liederen zelf maakte, zong, met een oude viool begeleidde en verkocht, maakte met zijn pittige, vaak gepeperde humor opgang. Mede door zijn sociaal engagement werd hij populair. Men zag hem zo in de kroegen, in de lusthuizen langs de Leie als in de Vlaamse dorpen en kleine steden zijn waar aan de man brengen en succes oogsten met zijn " Pompiers van Ledeberg " en " Triene Versluys in d' expositie". Wie een portret wil van de geestige stropdrager stelle zich een man voor : klein van gestalte met een sluw maar goedaardig voorkomen, een groot kaal voorhoofd, een beenderig en gerimpeld gelaat, met sobere doch suggestieve gebaren

en manieren. Als toemaat : Karel had een krijsende neusstem. Men leze over het werk van K. Waeri : R. Vankenhove, Het Volksleven in het straatlied.

P. R.

(1) Een gevierde Franse volkszanger- en dichter uit de XVIIIe eeuw.

GENT IN DE SPIEGEL VAN DE DAGBLADEN

1. Bouwnieuws van stadscentrum in DE GENTENAAR van 29 april 1972, blz. 7. Interessante mededeling over de klaar gekomen restauratie van de gevel van de Emiel Braunschool, over de geplande restauratie op het gebouw op de hoek van de Gouden Leeuwplaats en Klein Turkije, over de ' Wapens van Zeeland ' op de Koornmarkt en over de geplande sloping van huizen in de Drabstraat.
2. De gemeenteraad van Gent heeft gunstig advies uitgebracht over het besluit van de kerkfabrieken van O.-L.-Vrouw St.-Pieters en St.-Martinus waarbij deze machtiging vragen tot het uitvoeren van herstellingswerken aan beide als monument geklasseerde kerken. Cf. DE GENTENAAR van 16 mei 1972, blz. 6.
3. In de zaterdagse edities van VOORUIT verschijnen onder de titel " Uit de Gentse Oude Doos " van de hand van ROGHEs bijzonder interessante heemkundige artikels. Stippen we in het bijzonder aan " Montagne de Brutus" over de Franse vertalingen van onze straatnamen (7 mei 1972, blz.13) en " De Misdaad van Jan Bins " (27-28 mei 1972, blz.10).
4. In HET VOLK verschijnen korte maar goede artikels over de herkomst en betekenis van de Gentse straatnamen. Zo over de Bonifantenstraat (13-14 mei 1972, blz. 20) en over de Phoenixstraat (31 mei 1972, blz. 17).
5. Interessant artikel van Cesar Van Der Poel in VOORUIT van 27-28 mei 1972, blz. 8 onder de voor zichzelf sprekende titel : " Is nieuw Dampoort-station prélude tot " noord-zuid" ?.
6. Uitgebreid artikel van Piet Korrel over de derde Antiekbeurs van Vlaanderen in de gewezen St.-Pietersabdij, in HET LAATSTE NIEUWS van 27-28 mei 1972, blz. 15. Vermelding van het gevonden beeldhouwwerk dat een maaltijd voorstelt. Een van de personages zou Keizer Karel kunnen zijn. Interessant is de afgedrukte foto die toelaat zich een idee te vormen van het gevonden werk.
7. Onder de titel " Staartje aan Bisschoppelijk Paleis" en "Bouwplannen nieuwe woonst bisschop van Gent werden gewijzigd " wordt respectievelijk in DE GENTENAAR van woensdag 31 mei 1972 en in HET VOLK van 30 mei 1972 ~~wordt~~ vermeld dat de gevel opgetrokken zal worden in een stijl die deze van het oude paleis van de bisschop zo dicht mogelijk benadert. Belangrijk is evenwel dat de hoek aan de St.-Baafskathedraal vrij zal blijven.

AANVULLENDE LEDENLIJST

In aansluiting met de vorige ledenlijsten laten wij hierna, in alfabetische volgorde, de namen en adressen volgen van onze nieuwe leden.

Aan al deze Mevrouwen, Mejuffrouwen en Heren onze oprechte dank voor hun vertrouwen en belangstelling in onze Heemkring.

- 247. Dhr. F. De Buck, architect, Dr. Cieterslaan, 24 9030
WONDELGEM
- 248. Dhr. Ch. De Groote, Warnefordstraat, 60 9110 SINT-AMANDSBERG
- 249. Lic. I. De Keyser, Kwaadham, 18 9000 GENT
- 250. Dhr. A. Desmuel, Tennisbaan, 75 9000 GENT
- 251. Mevr. M. De Valck-Waeri, Baviaanstraat, 24 9000 GENT
- 252. Lic. W. Dezutter, St.-Kwintensberg, 81 9000 GENT
- 253. Dhr. A. Geernaert, Botermanstraat, 12 9000 GENT
- 254. Dhr. M. Hertoge, Drapierstraat, 13 9000 GENT
- 255. Mevr. D. Sarteel, Sportstraat, 48 9000 GENT
- 256. Dhr. M. Stuyck, Aaigemstraat, 116 9000 GENT
- 257. Dhr. G. Verschuren-Panneels, Meibloemstraat, 15 9000 GENT

De ledenlijst is volledig tot 6 juni 1972.

+++++

BIBLIOGRAFISCHE SPROKKELINGEN

=====

1. Van Prosper De Smet "Polke Pluym" verscheen de roman In het Partijlokaal. Het verhaal speelt zich af in de fabriekstad Gent, rond 1900, in het arbeidersmidden van wevers en spinners.
Kostprijs 160 F. verkrijgbaar bij " De Vlam ", St.-Pietersnieuwstraat, 126 Gent of door overschrijving op P.R. 862.01.
2. J. MUREZ, Jos Trotteyn (schilder ° 1910), in : Kunstgalerij Marca Mariakerke. Katalogus der Kunstenaars, 3e jg. 1971-72, blz. ongenummerd.
3. P. KLUYSKENS, Gent en Groot-Brittanië, XV. Engels garnizoen en Engelse kant, in DE GENTENAAR, 16 mei 1972, blz. 10.
IDEM, XVI. De Engelsen door een Gentenaar beetgenomen, in DE GENTENAAR, 24 mei 1972, blz. 8.
IBIDEM, XVII. Op zoek naar de vrede, in DE GENTENAAR, 30 mei 1972, blz. 8.

IBID., XVIII, Een trouwe bezoeker : Wellington, in DE GENTENAAR
5 juni 1972, blz. 8.

4. V. SPEECKAERT, Geschiedenis van Gent, 6e vervolg, in ONZE DEKENIEN, nr. 3, mei-juni 1972, blz. 1-2.

BIBLIOTHEEK EN ARCHIEF

- W. STEEGHERS, De Familie De Heuvel, in : VLAAMSE STAM, jg. 1972, blz. 151-165 (overdruk)
- IDEM, Eduardus Ludovicus Neelemans (1820-1899), in : APPELTJES VAN HET MEETJESLAND, XXII (1971), blz. 11 (overdruk).
- DE POEL. Geschiedenis van een gebouw. Geschiedenis van een beweging. Brochure uitgegeven naar aanleiding van de in gebruikneming op 27 mei 1967 van een nieuw kantorencomplex aan de Poel. Tekst P. De Baere. Inleiding H. Van Steenberge, uitgave Het Volk, 55 blz., talrijke ill.

We danken oprecht de Heer H. Van Steenberge die, gevolg gevend aan onze oproep om inlichtingen over het voormalig Hof van Wackene ons deze interessante brochure overmaakte.

- Als ruilabonnement ontvingen we :

COMTE DE - GRAAFSCHAP JETTE, Jaarboek van de geschied- en heemkundige kring van het graafschap Jette en omgeving, VIII(1971), 48 blz., ill.

NOTRE COMTE - ONS GRAAFSCHAP, Kontaktblad van de geschied-en heemkundige kring van het Graafschap Jette en omgeving, 2e jg., nr.1, januari-maart 1972.

Aan alle schenkers onze oprechte dank.

WORDT LID VAN DE HEEMKUNDIGE KRING " GENT "

JAARLIJKSE LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE : 150,-F.

P.R. 10504.73 Heemkundige Kring " GENT ", Rabotstraat, 10 Gent

AL DEZE DIE ZICH NU LID LATEN MAKEN ONTVANGEN NOG AL DE REEDS

VERSCHEENEN NUMMERS VAN " GHENDTSCHIE TYDINGHEN ".